

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 23, 2017

2017-06-07

Sammanfattning

De senaste två veckorna har den globala oljemarknaden framför allt reagerat på ett förlängt avtal om produktionsminskningar. Priserna steg något inför OPEC:s ordinarie möte den 25 maj samt ett extrainsatt möte mellan OPEC och andra producenter som är med i det produktionsminskningsavtal som ingicks i slutet av 2016. När beslutet om att avtalet kommer förlängas till 1 april 2018 blev känt sjönk priserna kraftigt. Anledningen var att många hade förväntat sig ett tillägg till avtalet, exempelvis ett högre mål eller att det skulle inkludera fler länder. Istället verkar det som om nuvarande avtal sträcks ut över en längre period men i övrigt är utformat på ungefär samma sätt.

De västeuropeiska hubbpriserna gick ned under förra veckan och början på denna vecka som ett resultat av varmare väder och stark rörledningsimport. Även månadskontraktet för juli gick ned trots att kolpriserna fortsatte att gå upp under veckan. Det är det starka utbudet och den relativt låga efterfrågan som får månadskontrakten att handlas för lägre priser. Starka vindar har gjort det gynnsamt med vindkraft vilket har begränsat användandet av gas i elsektorn.

Kolpriserna i Europa steg under vecka 21, bland annat till följd av att euron stärktes mot dollarn, vilket vanligtvis ökar efterfrågan på kol eftersom många köpare passar på när kursen är fördelaktig för att köpa kol som handlas i dollar. Låga nivåer i de europeiska vattenkraftverken nere på kontinenten bidrog också till att öka efterfrågan på bränslebaserad elproduktion som kolkraft. Under vecka 22 var prISRörelserna mindre, där nästa månads termin för det europeiska referenspriset API2 rörde sig runt 76–78 dollar per ton.

Minskat utbud från auktionering till följd av helgdagarna under vecka 21, tillsammans med ökad efterfrågan från främst kolkraftsproducenter, fick priserna på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet EU ETS att öka mot slutet av veckan. Varmt och torrt väder i Sydeuropa har minskat tillgången på vattenkraft samtidigt som en del kärnkraft på kontinenten är avstängd för underhåll, vilket ökar efterfrågan på bränslebaserad elproduktion och därmed även på utsläppsrätter. Priset höll sig över 5 euro per ton under nästan hela vecka 22 och decemberkontraktet stängde på 5,16 euro per ton koldioxid efter fredagens handel.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	3
Naturgasmarknaderna	5
Nyheter i korthet: Naturgas	7
Kolmarknaderna	9
Utsläppsrätter	10
Fokus: OPEC med partnerländer förlänger sin produktionsminskning, i vågspel med USA:s skifferolja	11

Priser vid stängning efter vecka 22

Olja	ICE Brent, front month		
	49,95	USD/fat	↓
Naturgas	ICAP TTF, day ahead		
	14,65	EUR/MWh	↓
Kol	ICE AP12, front month		
	77,50	USD/ton	↑
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	5,16	EUR/ton	↑

Energimyndigheten rapporterar även tillsammans med Energi-marknadsinspektionen (Ei) varje vecka om läget på elmarknaden.

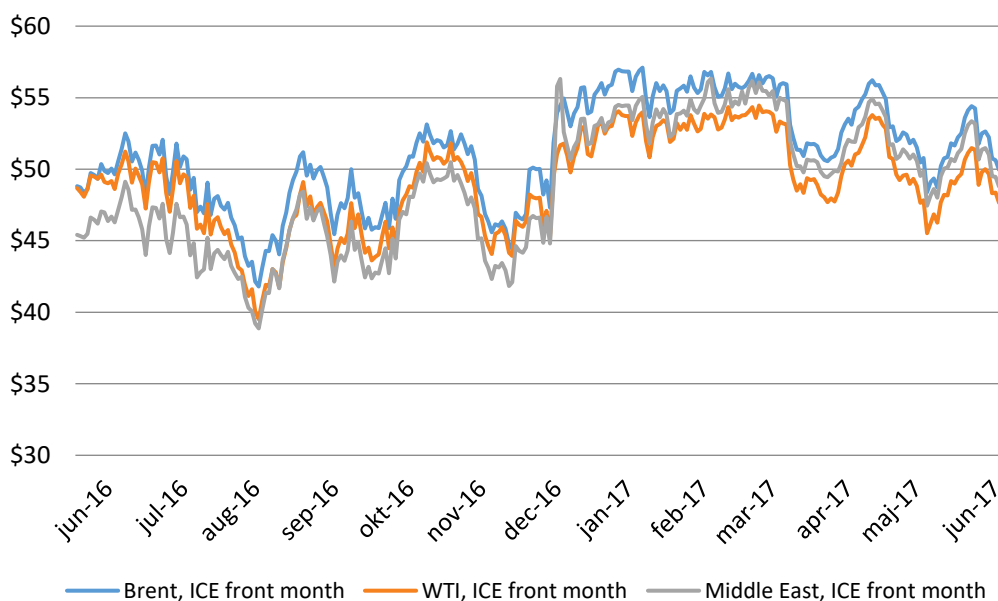
Elmarknadsrapporterna hittar du [här](#).

Oljemarknaderna

De senaste två veckorna har den globala oljemarknaden framför allt reagerat på ett förlängt avtal om produktionsminskningar. Priserna steg något inför OPEC:s ordinarie möte den 25 maj samt ett extrainsatt möte mellan OPEC och andra producenter som är med i det produktionsminskningsavtal som ingicks i slutet av 2016. När beslutet om att avtalet kommer förlängas till 1 april 2018 blev känt sjönk priserna kraftigt. Anledningen var att många hade förväntat sig ett tillägg till avtalet, exempelvis ett högre mål eller att det skulle inkludera fler länder. Istället verkar det som om nuvarande avtal sträcks ut över en längre period men i övrigt är utformat på ungefär samma sätt. Några analytiker har dock påpekat bristen av mer detaljerad information om vad det nya avtalet faktiskt innebär.

Trots den kraftiga prisnedgången är beskedet på sikt stärkande för oljepriserna och avtalet bidrar till att minska utbudsöverflödet som råder. Analytiker är dock oeniga om hur mycket avtalet i kombination med marknadsfundamentan kan åstadkomma. Flera påpekar också vikten av att avtalsparterna fortsatt i hög utsträckning håller utlovade produktionsminskningar

Råolja (USD/fat)

Källa: Montel.

Efter prisnedgången har priserna återhämtat sig något, bland annat till följd av att EIA de senaste två veckorna har rapporterat om minskade amerikanska råoljareserver, den senaste rapporten som kom i förra veckan visade på en minskning om 6,4 miljoner fat olja och en minskning för åttonde veckan i rad. Samtidigt ökar den amerikanska oljeproduktionen.

Nyheter i korthet: Olja

Ineos fortsätter expandera i Nordsjön

Marknad/produktion: För att stärka sin uppströmsverksamhet har det privatägda petrokemiföretaget Ineos köpt hela danska DONG Energys uppströms olje- och gasproduktion. Det var förra året som DONG, som delvis ägs av danska staten, la ut sin uppströms olje- och gasverksamhet till försäljning i samband med att företaget beslutade att skifta bort från fossila bränslen.

DONG:s olje- och gasverksamhet innehar bland annat tillgångar i danska och norska vatten samt vattnen kring Storbritannien. De norska tillgångarna utgör cirka 70 procent av portföljen. Det största fältet i verksamheten är norska gasfältet Ormen Lange, vilket är det näst största norska gasfältet. Andra tillgångar som övergår i och med köpet är bland annat 20 procent i gasfältet Laggan-Tormore där produktion startade förra året. Tillsammans gav tillgångarna i portföljen en produktion om 100 000 fat oljeekvivalenter förra året men verksamheten tillför också ett antal projekt under utveckling, utforskning och utvärdering. Totala kommersiella och potentiella reserver i portföljen uppskattas till omkring 570 miljoner oljeekvivalenter.

Ineos har ökat sina investeringar i Nordsjön under de senaste åren. Tidigare i år köpte företaget också rörledningen Forties i Nordsjön från BP, vilket är strategiskt viktigt. Forties tillför råolja till Grangemouth and internationella marknader.

Köpet av olje- och gasverksamheten gör Ineos till en av de tio största aktörerna i Nordsjön och Tom Crotty, företagets vd, har uttalat till Financial Times att ambitionen är att fortsätta växa framöver. Priset på affären uppgår till 1,05 miljarder dollar och förväntas vara klar under årets tredje kvartal. Affären följer efter flera liknande affärer där stora traditionella energiföretag säljer tillgångar i Nordsjön till mindre eller nya aktörer.

Repsol ska öka Libyens oljeproduktion

Produktion: Libyens statliga oljeföretag, NOC, har diskuterat produktionsökningar med spanska Repsol enligt uttalanden från NOC i förra veckan. Landet är medlem i oljeproducentgruppen OPEC, men är tillsammans med Nigeria undantagna från det nyligen förlängda produktionsminskningsavtalet. Libyens oljeproduktion ligger nu omkring 788 000 fat per dag och produktionsökningen ska främst komma från Sharara-fältet. Produktionen föll tidigare i maj på grund av bland annat tekniska problem och sabotage från nationell milis, se tidigare marknadsbrev. I slutet av april slöt NOC en överenskommelse med en milisgruppering angående en blockad av en rörledning som transporterade olja till hamnen i Zawiya. Man har också haft elfel som under några dagar störde produktionen från fälten Messla och Sarir men som nu ska vara åtgärdade. En stabil produktion om 300 000 fat per dag från Sharara-fältet är kritiskt för att Libyen ska kunna fortsätta med en hög produktionsvolym.

Utöver detta har NOC varit i konflikt med tyska Wintershall som verkar i Sirte-bassängen. Enligt NOC har Wintershalls nedstängning av sin produktion i området lett till att annan produktion i omkringliggande fält låsts inne, bland annat från fälten Rimel och Abu Attifel vilka använder samma exportterminal, Zueitina. NOC:s ordförande Mustafa Sanalla har offentligt kritiserat Wintershall och krävt att företaget ska återuppta sin produktion eller lämna de områden man har koncession för, och kompensera NOC för förlorad produktion. NOC uppskattar att omkring 70 000 fat per dag har låsts inne i fälten Rimel och Abu Attifel, volymer som skulle hjälpa landet att nå en produktion om ca 1 miljoner fat per dag.

OPEC-samarbete skyndar på skifte mot nyutvecklade oljefält i Ryssland

Policy/Produktion: Under det nyligen förlängda samarbetsavtalet mellan OPEC och några partnerländer har Ryssland förbundit sig att sänka sin råoljaproduktion med runt 300 000 fat per dag jämfört med kvartal 3 2016. Den produktionssänkningen har nästan uteslutande genomförts på mogna oljefält i västra Sibirien, där produktionen sedan oktober 2016 minskat mer än nödvändigt. Detta för att även kompensera för ryska företags accelererande utveckling av nya oljefält i Barents hav, östra Sibirien och vid Kaspiska havet.

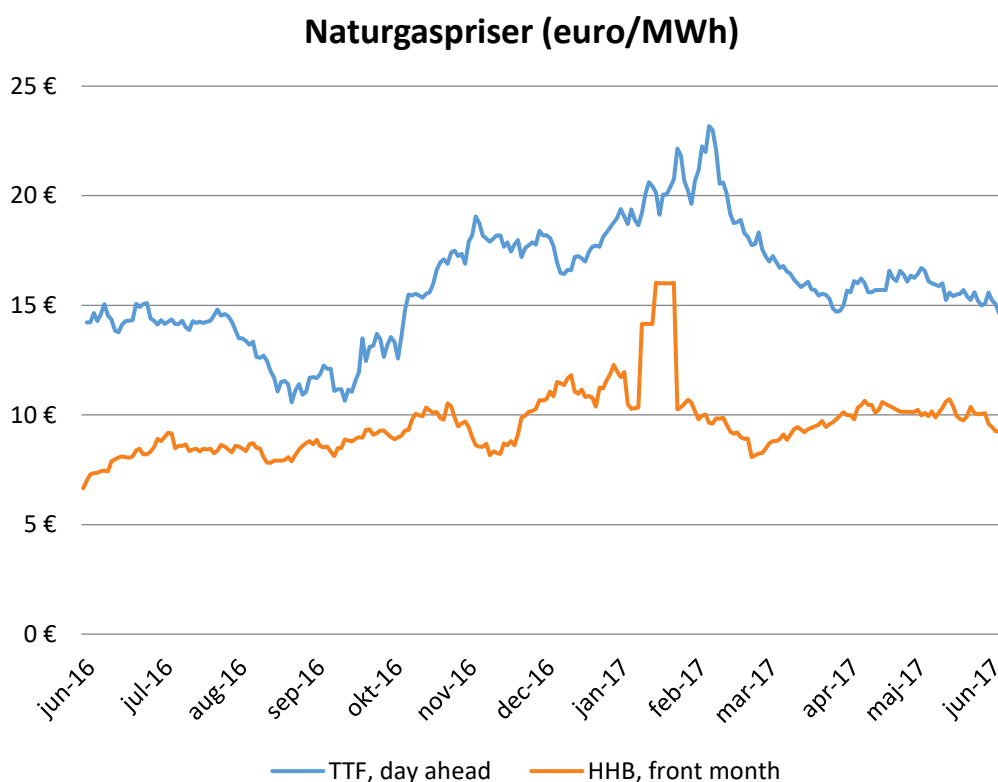
Ryssland har under senare år infört allt större skatterabatter för ny oljeproduktion från nya oljeförande geologiska strukturer, vilket innebär att oljeproduktion från till exempel ett nytt fält i den kaspiska regionen kan åtnjuta exploaterings- och exportskatter om sammanlagt runt 15 procent vid ett oljepris om runt 50 dollar per fat, jämfört med en mer normal sammanlagd skattenivå om 58,1 procent för produktion från ett moget ryskt fält. Denna skillnad har inneburit att ryska oljebolag accelererat sin utveckling av oljefält i premierade unga oljeregioner – och sedan Ryssland genom sitt samarbete med OPEC infört ett tillfälligt produktionstak – kompenserat för den nya produktionen genom större neddragningar än OPEC-överenskommelsen efterfrågade, i främst västra Sibirien.

Denna utveckling har resulterat i att andelen oljeproduktion som ger mindre statsbudgetintäkter till staten ökat. Sett i relation till den totalt ökade statsinkomst som en stabilisering av oljepriset kring 50 dollar per fat lett till, efter OPEC-överenskommelsen, så är detta ändå ett tämligen överkomligt pris, enligt oljeanalytikern Alexander Burgansky, på Renaissance Capital. ”Bytet från västsibirisk olja till lågbeskattad produktion kostar ryska staten runt 2,7 miljarder dollar per år” enligt Burgansky, ”det bleknar i jämförelse med förlorade statsintäkter om mer än 10 miljarder dollar per år vid ett oljeprisfall om 5 dollar per fat”. Karen Kostanian, analytiker vid Bank of America Merrill Lynch, beräknar i en separat rapport att produktionen av lågbeskattad råolja i Ryssland kommer nå 866 000 fat per dag i år, med en tillväxttakt om 74 procent. Det ska jämföras med en total rysk råoljaproduktion om ungefär 10,95 miljoner fat per dag förra månaden, ned från cirka 11,25 miljoner fat per dag i oktober 2016.

Naturgasmarknaderna

De västeuropeiska hubbpriserna gick ned under förra veckan och början på denna vecka som ett resultat av varmare väder och stark rörledningsimport. Även månadskontraktet för juli gick ned trots att kolpriserna fortsatte att gå upp under veckan. Det är det starka utbudet och den relativt låga efterfrågan som får månadskontrakten att handlas för lägre priser. Starka vindar har gjort det gynnsamt med vindkraft vilket har begränsat användandet av gas i elsektorn.

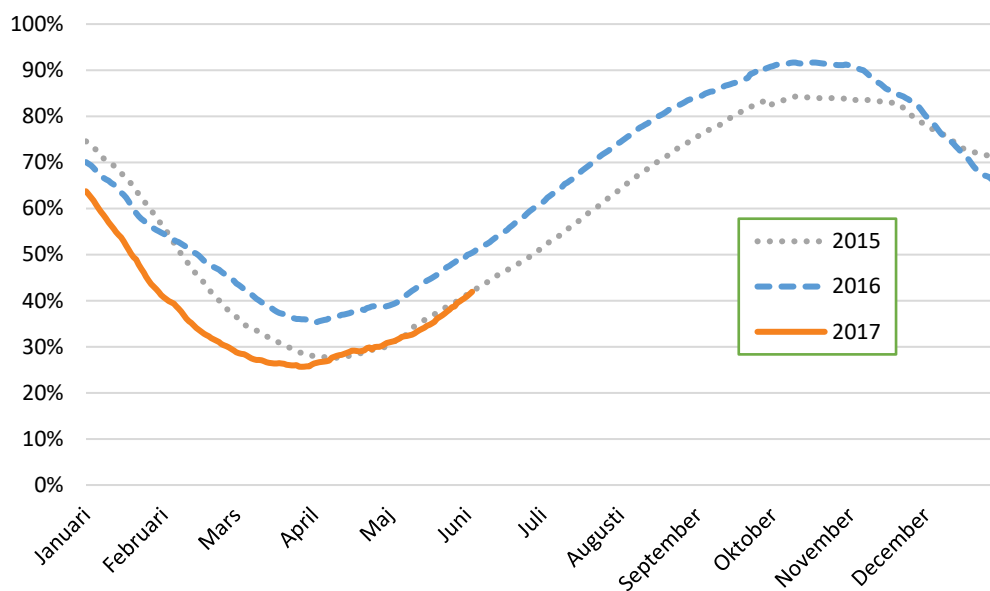
De norska leveranserna förväntas vara stabila då få underhållsarbeten är planerade den kommande veckan. LNG-leveranserna till den nordvästeuropeiska marknaden fortsatte att öka med 90 miljoner kubikmeter vecka/vecka till 0,56 miljarder kubikmeter under förra veckan. Det var dock en minskning med 90 miljoner kubikmeter år/år. Flera LNG-leveranser förväntas under veckan med laster som saknar slutdestination, då den asiatiska spotmarknaden växer sig starkare. De starka kolpriserna är den faktor som förväntas kunna stärka månadskontrakten i närtid.

Källa: Montel.

Mer gas injicerades i lager på den europeiska gasmarknaden under förra veckan. Injiceringen stod för 2,85 miljarder kubikmeter och uppgick den 3 juni till 41,7 miljarder kubikmeter vilket är 8,7 miljarder kubikmeter lägre än för samma period förra året.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Nyheter i korthet: Naturgas

Dom till fördel för ukrainska Naftogaz mot ryska Gazprom i konflikt om gaspriser

Policy: Den 31 maj dömde Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut till Ukrainas fördel i dispyten mellan ryska Gazprom och ukrainska Naftogaz, enligt det ukrainska gasföretaget. Naftogazs verkställande direktör Andriy Kobolyev skrev i ett Facebook-inlägg ”Vi klarade det” och länkade ett klipp till Queens låt ”We are the Champions”.

Konflikten har handlat om Gazproms ”take or pay”-kontrakt. Enligt Naftogaz handlar meningsskiljaktigheten om leveransvolymerna och att prisnivån på gasen inte är marknadsmässig. Enligt Gazprom har Ukraina brutit mot kontraktet då de inte tagit emot förutbestämda volymer och heller inte betalat för gasen de inte tagit. I juni 2014 lämnade de båda företagen in fordringar mot varandra som uppgick till storleksordningen 80–100 miljarder US dollar.

Vid ett utfall till Gazproms fördel hade Naftogazs betalningsförmåga hotats och hade kunnat tvinga företaget att gå i konkurs. En talesperson har sagt att Gazprom för närvarande går igenom Handelskammarens svar. Gazprom har sagt att de inte väntade ett slutligt besked från Stockholm förrän i slutet av juni. Om utfallet visar sig vara till Ukrainas fördel så kommer Gazprom utöver de stora finansiella förlusterna också få en prejudicerande dom som kan påverka deras förhandlingsförmåga på andra viktiga marknader.

Naftogaz talesperson Olena Osmolovska uttalade att Handelskammaren har beslutat att Naftogaz har rätt till en marknadsmässig justering av prisformeln. Om parterna inte kommer överens kommer ett senare utslag av domstolen avgöra beloppet som Naftogaz skulle tjäna in med denna jämfört med kontraktet som de för närvarande har med Gazprom.

Ryssland har vid ett flertal tillfällen strypt tillförseln av gas till Ukraina. Under vintrarna 2006 och 2009 orsakade det allvarlig brist på gas i flera europeiska länder. Konflikten är delvis en följd av förvärrade relationer länderna emellan efter annekteringen av Krim och konflikten i regionen Donbass.

Sedan 2014 har Ukraina minskat sitt beroende av rysk energi, och har inte köpt gas direkt från Ryssland sedan 2015. Istället har Ukraina använt gas från EU eller egenproducerad gas. Ukrainas president, Petro Poroshenko kommenterade beskedet från Stockholm som ett viktigt steg på vägen mot en trygg energiförsörjning. Han sade att Moskva för första gången har förlorat möjligheten att använda gas som ett politiskt vapen. Poroshenko uttryckte samtidigt att Ukraina förblir pålitligt i att transitera rysk gas till Europa. Längre fram i tiden riskerar dock Ukraina att förlora miljarder i transitavgifter från Ryssland, om den nya gasledningen Nord Stream 2 färdigställs.

Qatar överväger utökad LNG-kapacitet

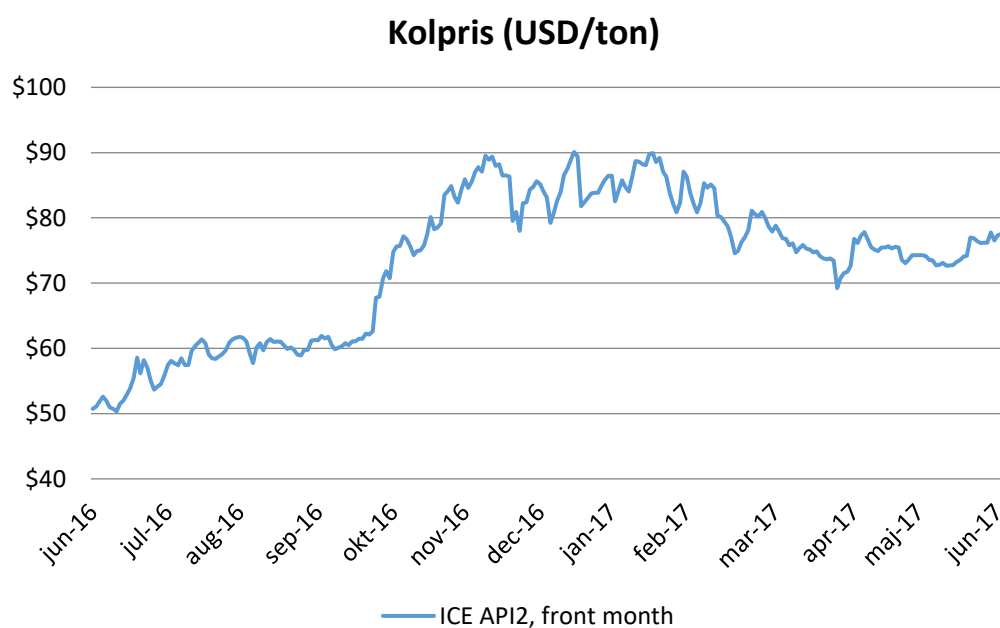
Marknad/LNG: Enligt ett uttalande förra veckan från statligt ägda Qatar Petroleum överväger företaget att öka produktionskapaciteten av flytande naturgas, LNG, för att hantera gas från det nyligen planerade projektet på det gigantiska havsbaserade gasfältet North Field. Qatar Petroleum har ingått ett avtal med det japanska teknikföretaget Chiyoda om att utföra en detaljerad studie för att identifiera vilka modifieringar som behöver göras för att frigöra kapacitet vid LNG-produktionslinjen vid Ras Laffan. Studien förväntas vara klar innan årets slut, vilket skulle möjliggöra för Qatar Petroleum att börja genomföra modifieringarna tidigt nästa år.

Den utökade kapaciteten är tänkt att processa ytterligare volymer gas som produceras från det nya North Field-projektet som har beslutats efter ett 12 år långt förbud mot expansion av gasproduktionen på North Field (se *Läget på energimarknaderna* från vecka 17). Det havsbaserade naturgasfältet North Field ligger i Persiska viken och tillhör både Iran och Qatar. Qatar Petroleums vd Saad al-Kaabi menar att Chiyoda-undersökningen kommer ge möjligheten till utökad LNG-produktion till minimal investeringskostnad genom att utnyttja den redan existerande massiva och toppklassiga infrastrukturen i Ras Laffan samt möjliggöra värdefulla synergier. I april aviserade Qatar Petroleum ett nytt naturgasprojekt i den södra delen av North Field med en exportkapacitet om drygt 55 miljoner kubikmeter. Detta projekt var det första att annonseras sedan 2005. Projektet som väntas ta mellan fem till sju år innan idrifttagning skulle utöka den nuvarande naturgas- och gaskondensatproduktionen med ungefär tio procent och därmed öka Qatars olje- och gasproduktion med 400 000 fat per dag.

Qatars steg att utöka fältets produktionskapacitet är ett tecken på förbättrade relationer med Iran, i vars territorialvatten en tredjedel av den geologiska strukturen där North Field ingår ligger. Några av de få projekt inom olje- och gasproduktion som Iran lyckats genomföra på egen hand under sanktionsperioden och nu strax efter, är just belägna på deras sida av fältet, som i Iran kallas South Pars. Iran märkte redan före 2005 att de inte maktade med att hålla någotsånär snabb takt i sin utveckling av fältet, medan Qatar byggde en produktionskapacitet som tog landet till världens största LNG-producent i slutet av förra decenniet. Det ledde till en djup rädsla i Iran att Qatars höga produktionshastighet skulle leda till tryckfall på den iranska sidan av reservoaren och möjlig migration av reserverna söderut, till Qatars produktionsanläggningar. Det diplomatiska och säkerhetspolitiska tryck som följde, utgjorde en viktig anledning till varför man inrättade moratoriet. Att det nu lyfts torde spegla att Iran är lugnare över detta nu när den egna produktionskapaciteten växt ikapp något. Qatar har valt en självständig politisk väg mellan Saudiarabien och Iran sedan relationerna mellan dem under de senaste 10–12 åren gradvis försämrats.

Kolmarknaderna

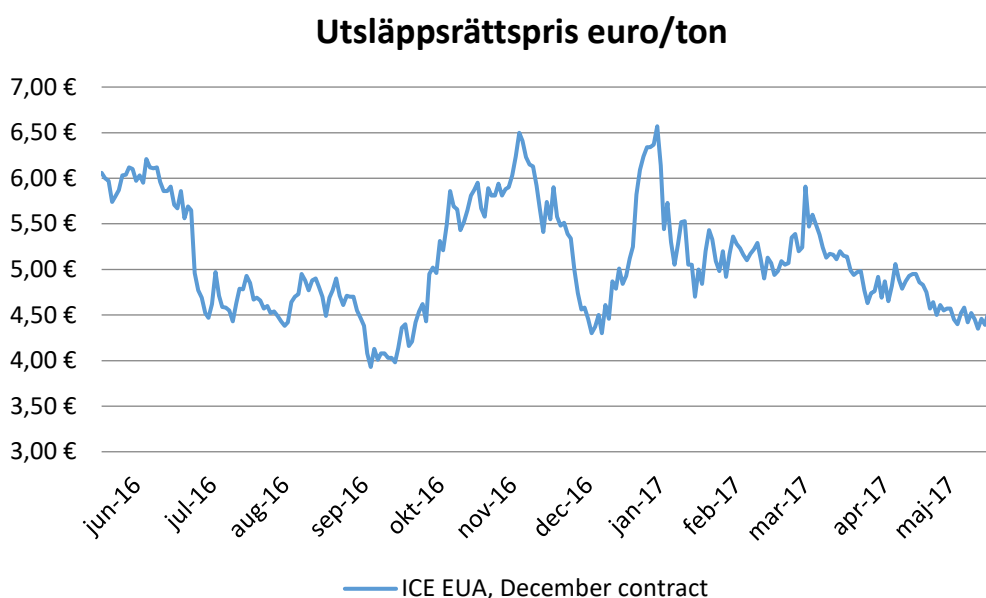
Kolpriserna i Europa steg under vecka 21, bland annat till följd av att euron stärktes mot dollarn, vilket vanligtvis ökar efterfrågan på kol eftersom många köpare passar på när kursen är fördelaktig för att köpa kol som handlas i dollar. Låga nivåer i de europeiska vattenkraftverken nere på kontinenten bidrog också till att öka efterfrågan på bränslebaserad elproduktion som kolkraft. Dock är lagernivåerna för kol i de stora europeiska hamnarna 57 procent högre än vid samma tidpunkt förra året rapporterar nyhets- och analysfirman Montel. Under vecka 22 var priströrelserna mindre, där nästa månads termin för det europeiska referenspriset API2 rörde sig runt 76–78 dollar per ton.

Källa: Montel.

Utsläppsrätter

Minskat utbud från auktionering till följd av helgdagarna under vecka 21, tillsammans med ökad efterfrågan från främst kolkraftsproducenter, fick priserna på utsläppsrätter inom det europeiska handelssystemet EU ETS att öka mot slutet av veckan. Varmt och torrt väder i Sydeuropa har minskat tillgången på vattenkraft samtidigt som en del kärnkraft på kontinenten är avstängd för underhåll, vilket ökar efterfrågan på bränslebaserad elproduktion och därmed även på utsläppsrätter. Priset höll sig över 5 euro per ton under nästan hela vecka 22 och decemberkontraktet stängde på 5,16 euro per ton koldioxid efter fredagens handel.

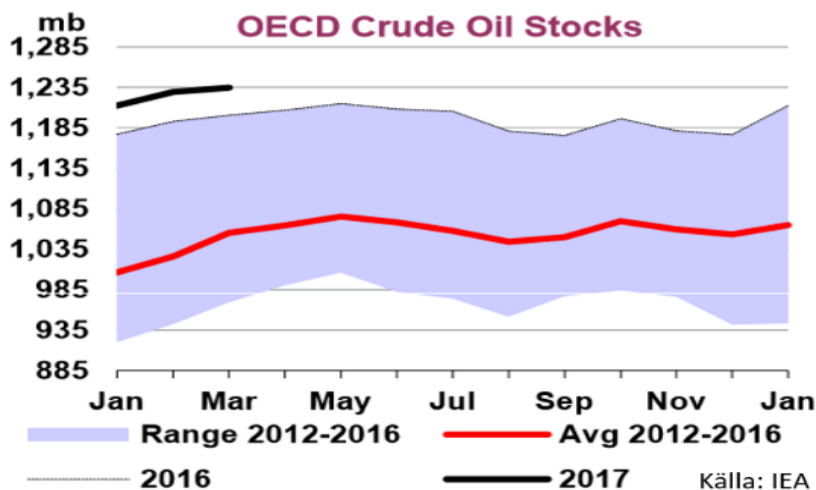

Källa: Montel.

Marknadens blickar riktas samtidigt mot de pågående triologförhandlingarna i EU, mellan kommissionen, rådet och parlamentet, om handelssystemets utformning efter nuvarande handelsperiod, som sträcker sig till 2020. Förhandlingar skulle ha hållits under tisdagen förra veckan, men fick skjutas upp till den 27 juni eftersom Europaparlamentets representant i förhandlingarna, Ian Duncan, hade åtagande i den brittiska valrörelsen. Senare under veckan meddelade även Duncan att han kliver av sin roll i förhandlingarna om EU ETS, till förmån för det brittiska valet. Han ersätts av Julie Girling som är en brittisk EU-parlamentariker som sitter i ECR-gruppen (Europeiska konservativa och reformister).

Fokus: OPEC med partnerländer förlänger sin produktionsminskning, i vågspel med USA:s skifferolja

OPEC och en grupp icke-medlemmar bestående främst av Ryssland¹, beslöt i anslutning till OPEC:s regelrätta vårmöte i Wien den 25:e maj att förlänga sitt innevarande produktionsminskningsprogram med nio månader. Gruppen kom redan i oktober 2016 överens om en minskning av råoljeproduktionen med ca 1,8 miljoner fat per dag för att skynda på den balanseringen mellan tillgång och efterfrågan på oljemarknaden som nu förefaller nära. Man behöver sporra en neddragning av de globala oljelager som byggts upp som resultat av ett globalt överutbud sedan 2014 och som motverkar den mer direkta effekt på marknaden som OPEC:s produktionsjusteringar kan ha. I förhandlingarna om produktionsminskningens förlängning konstaterade flera av medlemsländernas energiministrar att globala lager måste ned till 5-årsnittet för råoljelager för att mer finkalibrerad marknadspåverkan återigen ska bli möjlig.

Överenskommelsen från oktober 2016 trädde formellt ikraft vid årsskiftet och sträckte sig sex månader. Förlängningen tar vid där den förra produktionsminskningen slutar och sträcker sig till slutet av kvartal 1 2018. Länder som de senare åren lidit stora ofrivilliga produktionsminskningar till följd av politisk instabilitet, som Libyen och Nigeria, fortsätter att undantas från minskade produktionskvoter. Iran får fortsättningsvis en oförändrad produktionskvot som skyddar dem från neddragning, för att kompensera landet i oljesanktionernas efterdyningar.

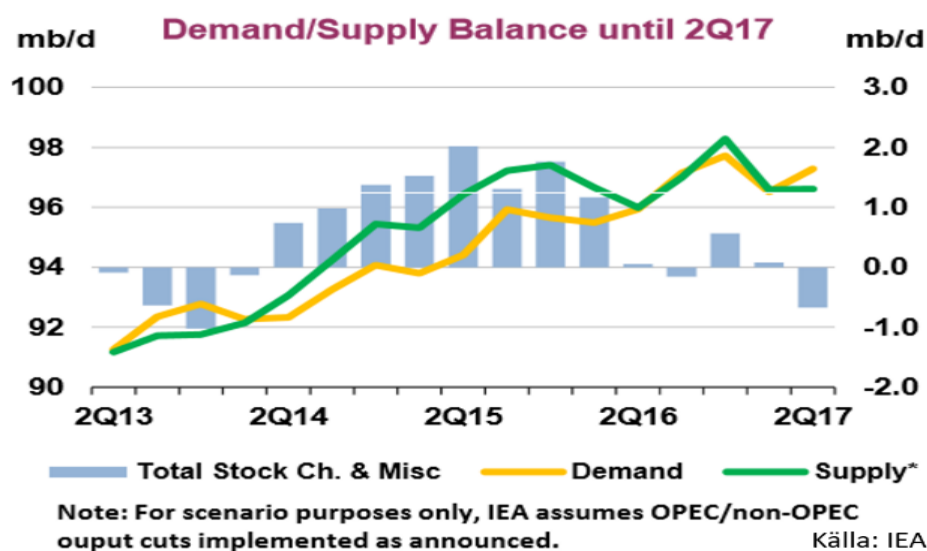
Den enda egentliga förändringen mellan den förra och den nya överenskommelsen består i att den relativt marginella råoljeproducenten Ekvatorialguinea (ca 0,3 miljoner fat per dag) upptogs som medlem i OPEC och därmed fördes ur listan på icke-medlemsländer som ingått överenskommelsen.

¹ OPEC består av Saudiarabien, Kuwait, Abu Dhabi, Qatar, Irak, Iran, Libyen, Algeriet, Nigeria, Gabon, Angola, Venezuela, Ecuador och nu även Ekvatorialguinea. Partnerländerna som anslutit sig till denna överenskommelse om produktionsminskningar är: Ryssland, Azerbadjan, Bahrain, Brunei, Kazakstan, Malaysia, Mexiko, Oman, Sudan och Sydsudan

Oljeproducenter har brottats med djupa budgetunderskott som resultat av oljeprisraschen 2014 och utbudsminskningen har varit ett sätt att lägga ett golv för oljepriserna och minska de globala lagren så att utbudsjusteringar återigen får mer direkt marknads-påverkan. Samtidigt har dock de högre oljepriserna sedan slutet av 2016 sporrat investeringsviljan bland framför allt USA:s skifferolja-producenter. Antalet borrhisar i bruk har stadigt ökat de senaste månaderna efter att industrin under två svåra år skurit kraftigt i sina kostnader och lyckats sänka sin break-even från 80–90 dollar per fat till strax under dagens prisnivå. Det innebär att den effekt OPEC och dess partners söker genom sin produktionsbegränsning samtidigt sporrar förnyad produktionstillväxt i USA, vilket undergräver målsättningen om fallande lager.

Kortare perspektiv

Produktionsminskningar tar normalt sett tre-fyra kvartal innan de fullt ut påverkat hela tillförselkedjan och gett avsevärd effekt – inte minst på lagernivåer. Givet konventionell oljeindustris långa ledtider för produktions- och utvecklingsplanering har detta tidigare ansetts som en kort tidshorisont. Skifferolja-boomen i USA har dock förändrat detta, då skifferolja-industrins egna ledtider från investeringsbeslut till färdig produktion ligger just mellan tre-fyra kvartal. Därmed spelar OPEC och dess partnerländer ett avancerat vågspel, där den tredje avgörande variabeln (utöver den egna produktionen och USA:s skifferolja) är den globala efterfrågetillväxten. Den variabeln står också helt utanför OPEC och partnerländernas kontroll.

Den globala efterfrågetillväxten har varit mycket stark under 2015 och 2016, men uppvisar avtagande under 2017, främst p.g.a. avmattande tillväxttakt i den kinesiska ekonomin (och det speciellt inom landets energiintensiva industri). Ju saktare råoljeefterfrågan växer, desto mer åter USA:s skifferolja-tillväxt upp effekten av OPEC och partnerländernas produktionsminskning. Marknadens position om nio månader kan med andra ord återigen vara mycket nära ett överutbud och globala lager fortfarande långt över femårsnittet.

Det som gör OPEC och partnerländernas situation mer hållbar på längre sikt är det avgrunds djupa fall i investeringar i konventionell oljeproduktion globalt. Bristen på nya projekt, givet de långa ledtiderna och den normala minskningstakten för konventionell mogen produktion, innebär att utbudssidan på ca tre års sikt står inför en brant avsats som inte kommer kunna uppvägas av OPEC, partnerländerna och USA:s skifferolja. Att OPEC och partnerländerna inte väntar till dess och samtidigt svälter nordamerikanska oljeproducenter ut ur marknaden, visar på den ekonomiska desperation och utsatthet som de flesta OPEC-medlemmar och partnerländer känner. Få producentländer vill genomföra de långsiktiga och impopulära reformer av subsidier, transfereringar, samt även säkerhetspolitiska utgiftsposter, som egentligen skulle krävas för att få kontroll över utgiftssidorna i respektive statsbudgetar. Detta har å andra sidan bidragit till att sammanföra nyckelspelarna i denna överenskommelse, Saudiarabien och Ryssland.

Övrig utveckling på det geopolitiska området, inte minst den nya USA-administrationens ökade acceptans för Rysslands roll i Syrien och frågetecken kring Turkiets (och NATO:s) framtida roll där, har ytterligare fört dessa två aktörer samman och gjort det möjligt för dem att förhandla konstruktivt. Inte minst har Ryssland i detta sammanhang kunnat överbrygga kommunikationssvårigheter mellan Saudiarabien och Iran, givet sin nära relation med den senare.